

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)

PEDAGOGIKA/ Pedagogika społeczno-opiekuńcza
(I st, st. stacjonarne, semestr III)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa	Elementy pedagogiki specjalnej
Nazwa w j. ang.	Elements of special pedagogy

Koordynator	dr Jacek Sikorski	Zespół dydaktyczny
		Dr D. Wieczorek Dr Barbara Pietryga - Szkarłat
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

W zakresie wiedzy:

- zapoznanie studentów z miejscem pedagogiki specjalnej w systemie nauk pedagogicznych i społecznych, jej celami, przedmiotem, terminologią;
- wyposażenie studentów w ogólną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, głównie oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopädagogiki, pedagogiki leczniczej i resocjalizacyjnej;
- przekazanie studentom wiedzy na temat wspólnych i swoistych zagadnień dotyczących psychospołecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością;
- przekazanie studentom informacji o zakresie i rodzaju pomocy, której udziela pedagog specjalny,

W zakresie umiejętności:

- kształtowanie umiejętności posługiwania się terminologią pedagogiki specjalnej (niepełnosprawność, osoba z niepełnosprawnością, rehabilitacja/rewalidacja, kompensacja, korektura, wspomaganie, wsparcie, terapia, profilaktyka i in.);
- kształtowanie umiejętności odróżniania zaburzeń rozwoju i zachowania od zaburzeń związanych z niepełnosprawnością oraz właściwego analizowania objawów i przyczyn organicznych zaburzeń od środowiskowych.

W zakresie kompetencji społecznych:

- kształtowanie świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz konieczności samokształcenia,
- kształtowanie gotowości do podejmowania wyzwań zawodowych oraz przestrzegania zasad etyki

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	-----------------------------	--

	W01: ma ogólną wiedzę o miejscu pedagogiki specjalnej w systemie nauk pedagogicznych i społecznych; W02: posiada wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, głównie oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopädagogiki, pedagogiki leczniczej i resocjalizacyjnej; W03: wie, jak funkcjonują osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności W04: ma wiedzę o zakresie i rodzaju pomocy, której udziela pedagog specjalny	W01 W02 W04 W05
--	--	--------------------------

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Umiejętności	U01: prawidłowo posługuje się terminologią pedagogiki specjalnej; U02: potrafi odróżnić zaburzenia rozwoju i zachowania od zaburzeń związanych z niepełnosprawnością; U03: potrafi właściwie analizować objawy i oddzielić przyczyny organiczne zaburzeń od środowiskowych	U01 U04 U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01: ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; K02 wykazuje aktywność i jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; K03 przestrzega zasad etyki zawodowej. K04: sprawnie komunikuje się i jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych.	K05 K03 K01 K02

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15									

Opis metod prowadzenia zajęć:

Metody dydaktyczne :

- asymilacji wiedzy: wykład, pogadanka, pokaz
- problemowe: burza mózgów, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
W04								X					
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01								X					Obserwacja na zajęciach, zaangażowanie, aktywność
K02								X					
K03								X					
K04								X					

Kryteria oceny	Obecność na zajęciach wymagana zgodnie z Regulaminem studiów 100%, nieobecności zaliczane na dyżurach, aktywność - uzyskanie 7 punktów za aktywność (punkt za rzetelną, logiczną i poprawną merytorycznie wypowiedź).
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Pedagogika specjalna jako dyscyplina naukowa i dziedzina praktyki społeczno-wychowawczej.
2. Specyfika badawcza i aplikacyjno-praktyczna pedagogiki specjalnej, jej założenia, paradygmaty, cele, zadania, zakres oddziaływania.
3. Wybrane subdyscypliny pedagogiki specjalnej: oligofrenopedagogika, surdopedagogika, tyflopedagogika, pedagogika lecznicza i resocjalizacyjna.
4. Cechy wspólne i swoiste funkcjonowania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
5. Rodzaje i formy wparcia osób z niepełnosprawnościami.

Wykaz literatury podstawowej:

Chrzanowska I; *Pedagogika specjalna*, PWN, Warszawa 2016
Dykcik W.: *Pedagogika specjalna*. Poznań 2001
Krause A. : *Współczesne paradygmaty Pedagogiki Specjalnej*, Kraków 2010.
Obuchowska I: *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*, WSiP, Warszawa 1995
Palak Z., Chemicz D., Pawlak A.: *Wielość obszarów we współczesnej pedagogice specjalnej*, Lublin 2012
Sękowska Z.: *Pedagogika specjalna*, Warszawa 1998.
Smith D.D.: *Pedagogika specjalna*, PWN, Warszawa 2006
Śliwerski B. (red.): *Pedagogika subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. III, Gdańsk 2006.
Wyczesany J.: *Pedagogika upośledzonych umysłowo, Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2005
Zaorska, M., & Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego Wydawca. (2025). *Inkluzja edukacyjna z perspektywy pedagogiki specjalnej : wybrane zagadnienia*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta):

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1